

Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiö
Toimintakertomus 2009

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2009

YLEISTÄ

Vuonna 2009 tammikuussa tuli kuluneeksi 19 vuotta Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiön perustamisesta ja alkoi 20. toimintavuosi. Säätiössä otettiin käyttöön uudet säännöt, joiden myötä edustajisto toimielimenä jäi kokonaan pois. Kunnat nimesivät uudet hallituksen jäsenet alkaneelle neljävuotiskaudelle.

Säätiön toiminnassa perustehtävän eli virkistysalueiden ylläpidon ohella jatkettiin luonnon virkistyskäytön kehittämistä EU-rahoituksella kolmevuotisen 'Laadukkaat ja vetovoimaiset virkistyspalvelut' -hankkeen resursseilla. Vuonna 2009 virkistysaluesäätiö ei tehnyt uusia aluehankintoja, mutta esitettiin kunnille saaripalstan hankintaa Pullikaisen saaresta Saimaalta.

Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiön retkisatamat Saimaalla pääsivät loppukilpailuun valtakunnallisten Retki-messujen Vuoden retkikohde 2009-kilpailussa. Yleisöäänestyksen perusteella sijoitus oli viiden parhaan joukossa.

Virkistysaluesäätiön toiminta-alue 2009

Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiön perustajakunnat ovat **Lappeenranta, Imatra, Joutseno ja Taipalsaari** (1990).

Myöhemmin säätiön toimintaan ovat tulleet mukaan **Savitaipale** (1998), **Suomenniemi** (2001), **Rautjärvi** (2002), **Ruokolahti** (2003), **Parikkala** (2007) ja **Luumäki** (2008).

Virkistysaluesäätiön toiminnan tavoitteet

Säätiön toiminnan tarkoituksena on turvata säätiön toiminnassa mukana olevien kuntien asukkaiden virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajankäyttöön soveltuvien alueiden käyttömahdollisuudet Etelä-Karjalassa. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö hankkii omistukseensa maa- ja vesialueita ja järjestää kuntien asukkaille virkistys- ja vapaa-ajankäyttöön soveltuvia palveluja.

Aluehankintojen jälkeen säätiön toiminta on painottunut virkistysalueiden kehittämisen ja huoltotoimintaan sekä palveluista tiedottamiseen. Kehittämishankkeen turvin toteutetaan tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa koko maakunnan retkeilymahdollisuuksien kehittämistä erityisesti opastuksessa ja tiedottamisessa.

SÄÄTIÖN HALLINTO JA ORGANISAATIO

Hallitus

Säätiön toiminnasta vastaa hallitus, johon säätiön toiminnassa mukana olevat kunnat nimeävät edustajat. Syksyllä 2008 pidettyjen kunnallisvaalien jälkeen kunnat nimesivät uudet hallituksen jäsenet toimikaudelle 2009-2012.

Nimeäjäkunta

Imatra

Lappeenranta

Luumäki

Parikkala

Rautjärvi

Ruokolahti

Savitaipale

Suomenniemi

Taipalsaari

Varsinaiset jäsenet:

Jarmo Semi (pj)

Asko Kokkola v(pj.)

Irmeli Roste

Tuula Uro

Aarni Repo

Tapani Hämäläinen

Vesa Kokkonen

Erkki Koponen

Raimo Ruotsalainen

Mia Ahola

Varajäsenet:

Toni Koppanen

Merja Vasara

Tatjana Koponen

Markku Huopainen

Jukka Turunen

Krista Repo

Olli Syrjänen

Juha Rahikainen

Kalevi Arnell

Esa Lähteenaro

Virkistysaluesäätiön hallitus piti elokuussa kokouksen Rautjärvellä ja tutustui Hiitolanjoen alueisiin. Kuvassa puheenjohtaja Jarmo Semi, varapuheenjohtaja Asko Kokkola ja hallituksen jäsen Irmeli Roste Lahnasen grillikatoksella.

Hallitus piti 4 kokousta vuonna 2009:

25.2. Lappeenrannassa

12.3. Imatralla (vuosikokous)

12.8. Rautjärvellä

2.12. Savitaipaleella

Työvaliokunta

Säätiön sääntöjen mukaan hallituksen kokousten valmistelua ja päätösten toimeenpanoa sekä muita säätiön asioita hoitamaan nimetään työvaliokunta, johon kuuluvat asemansa puolesta hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 1-2 muuta jäsentä. Työvaliokunnan muodostavat puheenjohtaja Jarmo Semi, varapuheenjohtaja Asko Kokkola ja hallituksen jäsen Erkki Koponen. Työvaliokunta piti yhteensä 6 palaveria sekä muuta yhteydenpitoa säätiön asioiden hoitoon liittyen.

Työvaliokunta tutustui heinäkuussa Pidä Saaristo Siistinä ry:n huoltoaluksen matkassa säätiön retkisatamiin Saimaalla. Kuva Rastinniemestä.

Asiamiestehtävät ja toimistoasiat

Asiamiehen tehtäviä hoiti metsänhoitaja Hanna Ollikainen, joka toimi samalla projektipäällikkönä säätiön hallinnoimassa EU-hankkeessa. Ollikainen toimi myös hallituksen ja työvaliokunnan sihteerinä. Asiamiehelle on vuokrattu toimistohuone Imatran Tietotalosta.

Säätiön virallinen osoite on Etelä-Karjalan liiton toimistolla, Kauppakatu 40 D 53100 Lappeenranta. Etelä-Karjalan liiton toimistosihteeriksi Margit Salo on huolehtinut säätiön postista ja toimittanut sen edelleen asiamiehelle. Liiton toimistolta on hoidettu säätiön postitusta hallituksen jäsenille ja kuntiin.

Taloushallinto

Säätiön taloushallintoon tuli muutoksia vuoden 2009 alussa, kun se jouduttiin ulkoistamaan Etelä-Karjalan liitosta. Laskujen maksun hoitaa asiamies Hanna Ollikainen, ja kirjanpidosta vastaa Terhi Salmelin (Tilitoimisto Aalef Oy). Tilitoimisto hoitaa myös palkkojen ja palkkioiden maksut työnantajamaksuineen.

Tilintarkastajat

Varsinaiset tilintarkastajat:

Pasi Waris, KHT
Päivi Värjä, HTM

Varatilintarkastajat:

Pasi Pietarinen, KHT
Sami Kurri, HTM,

(PricewaterhouseCoopers Oy)

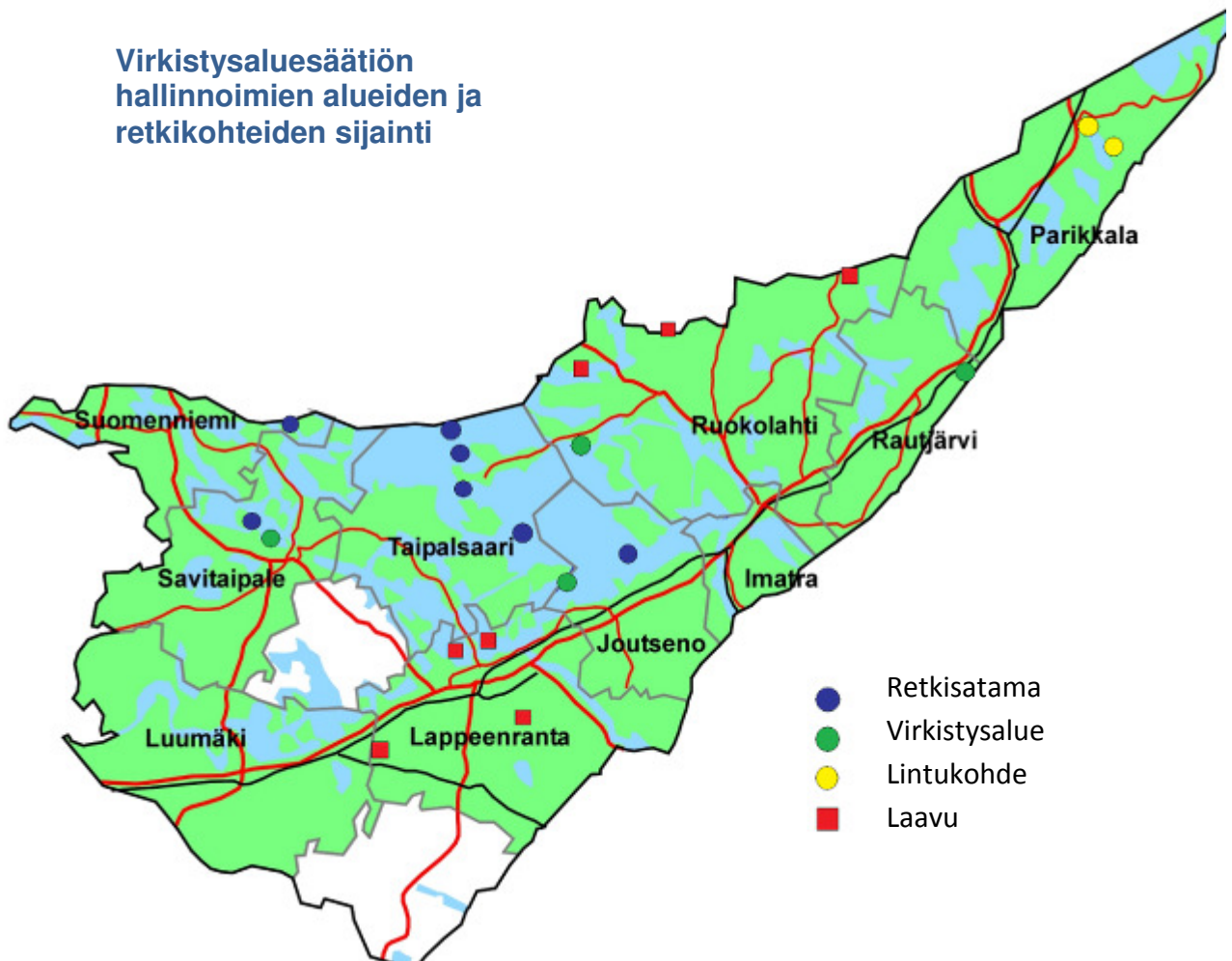

SÄÄTIÖN VIRKISTYSALUEET

Säätiön alkuaikoina toiminta painottui Saimaalle ja sen lähialueille, mistä säätiö on hankkinut omistukseensa seudullisia virkistysalueita. Saimaan alueella säätiöllä oli vuonna yhteensä 5 saarikohdetta ja 3 mantereella sijaitsevaa virkistysaluetta. Saimaan vesistön ulkopuoliset säätiön omistamat alueet sijaitsevat Rautjärven Hiitolanjoella (kaksi erillistä aluetta) ja Parikkalassa Pien-Rautjärvellä (kaksi erillistä aluetta).

Omien alueiden lisäksi säätiö on hankkinut virkistysalueita ja retkitukikohtia sopimuksilla. Pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla on vuokrattu alueet Kuolimolta Savitaipaleella; Lepänkannon ranta Lääkäriseura Duodecimilta ja rantautumispaikka Suomensalon saaresta Metsähallitukselta. Tornator Oy:n kanssa on sopimus Ruokolahdella kolmen metsästystukikohdan käytöstä retkeilyyn metsästyskauden ulkopuolella. Lisäksi säätiöllä on laavut Lappeenrannan kaupungin alueella Lappeenrannan seurakuntayhtymältä vuokratuilla alueilla Ruohosaassa ja Karhusaassa. Kempin laavu Vilkjärvellä ja Hämmänauteensuon laavu sijaitsevat Lappeenrannan kaupungin omistamilla alueilla.

Virkistysaluesäätiö ei hankkinut uusia alueita vuonna 2009.

Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiön maaomaisuus on 31.12.2009:

Omat alueet	Kunta	Hankinta- vuosi	Pinta-ala	Kauppahinta	Saatu valtion- avustus (€)
Ilkonsaari	Taipalsaari	1990	19,1 ha	1 725 000 mk	87 037
Satamosaari	Joutseno	1991	4,2 ha	580 000 mk (saunamökki)	42 868
		1998	5,5 ha	250 000 mk	21 023
		2000	0,7 ha	13 000 mk	1 098
Päihäniemi	Taipalsaari	1993	30,1 ha	900 000 mk	75 685
Ruuhonsaaret	Taipalsaari	1995	76,8 ha	Yksi kauppa 2 450 000 mk	206 030
Rastinniemi	Taipalsaari	1995	8,5 ha		
Hietasaari	Taipalsaari	1999	1,3 ha	40 000 mk	3 364
Hiitolanjoki	Rautjärvi	2004	33,1 ha	100 000 €	30 000
Palosensaari	Suomenniemi	2005	0,9 ha	9 000 €	2 700
Huuhanranta	Ruokolahti	2007	5,6 ha	51 000€	15 300
Pohjanranta	Parikkala	2007	0,7 ha	5 000 €	1 500
Tarassiinlahti	Parikkala	2007	2,9 ha	5 600 €	1 680
S		Yhteensä	189,4 ha	1 172 672 €	488 285 €

Sopimusten perusteella hallinnoitua alueita 31.12.2009:

Sopimuksin hankitut kohteet	Kunta	Sopimuskumppani, / alueen omistaja	Vuokrasopimus voimassa
Mustaniemi, Valkjärvi ja Riitjärvi	Ruokolahti	Enso Oy, nykyisin Tornator Oy	2006-2016
Lepänkanto	Savitaipale	Suomalainen lääkäriseura Duodecim	2000-2025
Ruuhosaari	Lappeenranta	Lappeenrannan srk-yhtymä	2009-2011
Karhusaari	Lappeenranta	Lappeenrannan srk-yhtymä	2006-2011
Suomensalo	Savitaipale	Metsähallitus	2006-2026
Kempin laavu	Lappeenranta	Lappeenrannan kaupunki	
Hämmäauteensuo	Lappeenranta	Lappeenrannan kaupunki	

Virkistysalueiden palvelut

Kaikki säätiön virkistysalueet on varustettu retkeilijöitä palvelevilla rakenteilla. Retkisatamissa on laiturit (useimmissa), grillikatokset, polttopuukatokset (useimmissa), Satamossa (2 kpl), Hietasaarella ja Ruuhonsaarella myös saunat. Muissa kohteissa on laavu tai nuotiosija, käymälä on jokaisessa kohteessa. Tarassiinlahdella ja Hiitolanjoella on lintutornit ja erilaisia portaita ja muita kulkua helpottavia rakenteita useassa kohteessa (Hiitolanjoki, Päihäniemi, Rastinniemi).

Vuonna 2009 ei toteutettu uusia rakenteita, mutta tehtiin kunnostuksia tarpeen mukaan: mm. kotagrillien pohjia vaihdettiin ja Ilkonsaaren vanhan laiturin kansi uusittiin PSSry:n huoltomiesten toimesta. Ilkonsaaren eteläpäähän suunniteltu risteilyaluksille soveltuva laiturit ei vielä toteutunut, mutta selvityksiä sen saamiseksi tehtiin yhteistyössä Merenkulkulaitoksen kanssa.

Alueiden huolto

Alueiden huollosta on tehty sopimukset eri yhteisöjen kanssa, ja näin huoltotoiminta toteutui entisten vuosien tapaan. Tärkein yhteistyökumppani on **Pidä Saaristo Siistinä ry**, jonka huoltoalus Roope-Saimaa kiertää Saimaan alueen kohteet viikoittain vilkkaimmalla veneilykaudella.

Virkistysaluesäätiön työvaliokunta huoltoalus Roope-Saimaan kannella heinäkuussa.

Muissa kohteissa alueiden huollosta vastasivat

Lepänkannossa Mustalammen Pallo ry (sopimus irtisanottu 2009)
Ruohosaarella Saimaan Latu ry
Hämmäauteensuon laavulla Lappeen Riento ry
Kempin laavulla Vilkjärven Erä ry
Ruokolahden laavuilla SK Vuoksi ry
Palosensaarella Ville Viitikka
Hiitolanjoella Hiitolanjoki-yhdistys ry
Karhusaarella Lappeenrannan pурсiseura ry / nuorisosaosto
Huuhanrannalla Ruokolahden metsä- ja rakennuspalvelu ky / Mika Luukkonen
Tarassiinlahdella Jarmo Paakkinen

Metsän-, luonnon- ja ympäristöhoito

Virkistysaluesäätiön omilla alueilla on vuonna 2005 tehty metsätaloussuunnitelma, jonka suositusten ensisijainen tavoite säätiön metsien hoidossa on virkistyskäyttö, maisemanhoito ja luonnon monimuotoisuus. Vuonna 2009 ei saatu hakkuutuloja.

Tiet

Virkistysaluesäätiö on osakkaana tiekunnissa Rastinniemiessä ja Päihäniemiessä. Tiehoitokuntia ei ole perustettu Huuhanrannalla, Hiitolanjoella ja Lepänkannossa, joiden tieasioissa on myös oltu yhteydessä muihin tien käyttäjiin. Kaakkois-Suomen metsäkeskus sai valmiiksi Rastinniemen tienparannushankkeen, ja tie sai sorastuksen.

Rastinniementie ja uusi sorapinta.

VIRKISTYSALUEIDEN KÄYTTÖ

Virkistysalueiden käyttö on vapaata jokamiehenoikeuksin sekä säätiön jäsenkuntien asukkaille että matkailijoille. Alueilla ei ole kattavaa seurantaa, joten tarkkoja tilastoja käyttäjien määristä on mahdoton saada. Tietoja kävijöistä ja käytön muutoksista saadaan lähinnä vieraskirjoihin tehtyjen merkintöjen perusteella sekä polttopuiden kulutuksesta ja jätemääristä.

Säätiön saama palaute vieraskirjoissa on pääsääntöisesti positiivista ja jopa kiittävä. Asiallisia huomautuksia mm. polttopuista tai työkaluista annetaan myös jonkin verran, ne välitetään huollosta vastaaville tahoille.

Esiintyneitä ongelmia

Maaliskuussa Lappeenrannan Karhusaarella tehtiin ilkivaltaa polttopuukatokselle ja käymälälle, joiden seinistä revittiin lautoja. Tihutyöstä tehtiin rikosilmoitus, mutta tekijöitä ei saatu kiinni. Toukokuun lopulla Satamosaareen saapunut veneilijä havaitsi, että grillikatos oli ilmiliekeissä. Paikalla ei ollut ketään, ja pääteltiin että tuli oli ilmeisesti syttynyt kytämään jääneestä hiilestä, jonka tuuli lennätti grillistä. Kummankin tuhon jäljet on korjattu.

Heinäkuussa veneilijät ilmoittivat Satamosaaresta, että yhdestä veneestä oli tyhjennetty jätevesisäiliö veteen laiturissa. Asiasta tehtiin ilmoitus ympäristöviranomaisille.

Ilkonsaaresta poistettiin loppusyksyllä veneilijöiden rakentama telttasauna, vaikka toimenpiteellä pahoitettiin saunan käyttäjien mieltä. Virkistysaluesäätiö ei voi ottaa vastuuta väliaikaisten rakenteiden muuttamisesta pysyviksi palveluiksi

Karhusaaren polttopuukatoks
korjausten jälkeen.

Vieraskirjat

Vieraskirjamerkintöjen ja muiden havaintojen perusteella suosituimmat kohteet edellisten vuosien tapaan ovat Satamosaari ja Hiitolanjoki. Näissä kohteissa kävijöitä on ollut useita tuhansia. Satamosaaren käyttäjät ovat pääsääntöisesti veneilijöitä, mutta joitakin kävijöitä oli myös talviseen aikaan liikkeellä hiihtäen tai moottorikelkalla. Hiitolanjoella kävijöitä riittää myöhäiseen syksyyn ja talvellakin. Vieraskirjat eivät säily kaikissa kohteissa, ja merkintöjä tehdään satunnaisesti, joten vieraskirjoista saatava tilastotieto on hyvin sattumanvaraista.

Muu käyttäjäpalautte

Säätiön nettisivuilla on palautelomake ja lisäksi säätiöllä on sähköpostiosoite virkestysaluesaatio@ekarjala.fi. Palautelomakkeella tuli joitakin yhteydenottoja kuukausittain.

Ilkonsaaresta skiittasaari

Saimaan Skiitat ry aloitti ortodoksikappeleiden eli skiittojen suunnittelun ja toteuttamisen Ilkonsaareen. Saaren siunaustilaisuus pidettiin 25.5. ja ensimmäinen skiitta valmistui myöhään syksyllä. Saimaan Skiitat -yhdistys hankkii rahoituksen skiittojen sekä polkuverkoston rakentamiseen.

EU-PROJEKTI ”RELA”

Virkestysaluesäätiö on toteuttanut luonnon virkestyskäytön kehittämistä Etelä-Karjalan maakunnassa usean vuoden ajan EU-rahoitteisilla hankkeilla. Nyt käynnissä oleva hanke on nimeltään **Laadukkaat ja vetovoimaiset virkestyspalvelut Etelä-Karjalassa**, työnimeltään ”RELA” (**RE**tkeilyn **LA**atu). Hankkeen toteutus aika on 2008-2010.

Projektin tavoitteena on Etelä-Karjalan ympärivuotisten virkestys- ja luontomatkailupalvelujen lisääminen ja laadun parantaminen, retkeilypalvelujen tavoitettavuuden parantaminen, sekä maakunnallisen ja valtakunnallisen tiedottamisen ja markkinoinnin tehostaminen luonnon virkestyskäyttömahdollisuuksista Etelä-Karjalassa.

RELA-hankkeessa toteutettu opastaulu Ukonniemen-Rauhan maastoon.

Kolmevuotisen hankkeen toisena vuonna mm. toteutettiin ohjeistusta ulkomaalaisille veneilijöille Satamosaareen ja Ruuhonsaareen, ulkoilureittien viittoja Ukonniemi-Rauha alueelle, laadittiin reittisuunnitelmia ja reittien luokitusta. Syyspuolella työn alla olivat Etelä-Karjalan vesiretkeilykartaston tietojen tarkistus ja retkiopaskirja.

Nettisivujen materiaalia täydennettiin gps-laitteisiin ladattavilla reittitiedostolla ja ylläpidettiin retkikohteiden tiedotusta Etelä-Karjalan maakuntaportaalissa. Projektipäällikkö käytti 76 % työajastaan hankkeen hallinnointiin ja toimenpiteisiin, reittiluokituksessa ja vesiretkeilykartassa käytettiin lisäasiantuntijoita sekä opasteiden toteuttamisessa ja suunnitelmissa myös ostopalveluita.

RELA-hankkeessa ovat mukana kaikki virkistysaluesäätiön toiminnassa mukana olevat kunnat. RELA-hankkeen ohjausryhmän muodostavat kuntien virkistyspalveluista vastaavat viranhaltijat. Hankkeen toteuttaminen on keskeinen osa virkistysaluesäätiön kehittämistoimintaa. RELA-hankkeeseen saatiin 70% EU-ohjelmärahoitus Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselta lopun rahoituksessa tullessa kunnilta.

TIEDOTTAMINEN

Tapahtumat

Virkistysaluesäätiö osallistui muutamaani tapahtumiin, joissa tiedotettiin Etelä-Karjalan retkeilymahdollisuuksista. Asiamies/projektipäällikkö esitteli säätiön toimintaa ja maakunnan retkikohteita valtakunnallisilla venemessuilla sekä Retki-messuilla Helsingissä. Retkimessujen yhteydessä järjestettiin vuoden retkikohteen valinta, johon virkistysaluesäätiön retkisatamat Saimaalla pääsivät loppukilpailuun (10 ehdokasta) ja yleisöäänestyksessä 5 parhaan joukkoon.

Hanna Ollikainen oli Retki-messuosastolla Helsingin messukeskuksessa 13.-15.3.2009

Nettisivut

Virkistysaluesäätiön nettisivut osoitteessa www.ekarjala.fi/virkistysaluesaatio ja ”Retkeilijän Etelä-Karjala”-sivut osoitteessa www.ekarjala.fi/retkeily ovat kumpikin Etelä-Karjalan Tietomaakunta Oy:n palvelimella. Asiamies päivitti säätiön ja retkeily sivujen tietoja. Sivustot muodostavat hyvän kokonaistietopaketin maakunnan retkeilypalveluista.

”Retkeilijän Etelä-Karjala” -esite ja muut markkinointivälineet

Ensimmäisessä Luovike-hankkeessa julkaistusta koko maakunnan kattavasta retkeilyesitteestä otettiin uusi painos, jota jaettiin matkailutoimistoissa ja tilaisuuksissa. Lisäksi Saimaan lomaopas-esitteeseen tuotettiin retkeily-tietoa yhden aukeaman verran. Saimaan retkisatamista painettua karttakorttia jaettiin venemessuilla ja muissa tilaisuuksissa.

Media

Alueen ja maakunnan lehdet kirjoittivat virkistysaluesäätiön toiminnasta useita artikkeleita, samoin Etelä-Karjalan radio ja Kaakkois-Suomen tv-uutiset kertoivat virkistysaluesäätiön toiminnasta muutaman kerran.

Ilkonsaaren siunaustilaisuus
25.5.2009 oli esillä sekä lehdissä
että YLEn alueuutisissa.

TALOUS

Säätiön toimintaa toteutetaan rinnakkain kuntien maksaman käyttörahaston turvin (perustoiminta) ja hankerahoituksella (kehittäminen). Käynnissä olevaan RELA-hankkeeseen saatiin EU-rahoitus Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselta ja lisäksi kuntarahoitusta. Perustoiminta ja hanketoiminta pidetään erillään asiamiesprojektipäällikön työtunneissa sekä kirjanpidossa myös kaikkien muiden kustannusten osalta.

Perustoiminta rahoitetaan pääasiassa kunnilta saatavilla avustuksilla. Etelä-Karjalan liitto avustaa maksamalla asiamiehen palkkauskulut. Retkisatamisissa otettiin käyttöön sauna- ja laiturimaksu, joka kerätään saunoilla oleviin vahvoihin lippaisiin. Ohjetauluissa on myös vaihtoehtoinen maksutapa säätiön pankkitilille. Maksuja kertyi enemmän tällä tavalla kuin muutaman vuoden käytössä olleella matkapuhelimen tekstiviestillä suoritettavalla maksulla.

RELA-hankkeen kuntarahoitus laskutettiin kunnilta alkuvuonna, ja hankerahoitus haettiin hankkeen edistymisen mukaan 3 kk jaksoissa jälkikäteen. Jälkikäteen käyttöön saatava hankeavustus aiheuttaa sen, että säätiön kassavarat ovat tiukoilla erityisesti loppuvuodesta, kun perustoiminnan vuotuinen avustus on käytetty. Vuoden 2009 lopulla tilannetta helpotettiin purkamalla säätiön rahastoja 9500 euron arvosta.

Yksityiskohtaiset tiedot säätiön taloudesta ilmenevät tilinpäätösasiakirjoista.

Saunamaksujen keräyslipas, saunavuorojen
varauslistat ja ohjeet kolmella kielellä
Satamosaaren vanhalla saunalla.

